

HOGE RAAD

Nr. 32.003

UITSpraak

gewezen op het beroep in cassatie van X te Z

tegen

de uitspraak van het Gerechtshof te Amsterdam van 17 november 1995 betreffende de aan hem voor het jaar 1990 opgelegde aanslag in de inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen.

1. AANSLAG, BEZWAAR EN GEDING VOOR HET HOF

Aan belanghebbende is voor het jaar 1990 een aanslag in de inkomstenbelasting/premievolksverzekeringen opgelegd naar een belastbaar inkomen/premie-inkomen van f 72.653,--, welke aanslag, na daartegen gemaakt bezwaar, bij uitspraak van de Inspecteur is gehandhaafd. Belanghebbende is tegen die uitspraak in beroep gekomen bij het Hof, dat deze uitspraak heeft bevestigd. De uitspraak van het Hof is aan dit arrest gehecht.

2. GEDING IN CASSATIE

Belanghebbende heeft tegen 's Hofs uitspraak beroep in cassatie ingesteld. Het beroepschrift in cassatie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit. De Staatssecretaris van Financiën heeft bij verzoeg schrift het cassatieberoep bestreden. De Plaatsvervangend Procureur-Generaal Van Soest heeft op 30 juli 1997 geconcludeerd tot vernietiging van 's Hofs uitspraak en tot verwijzing van het geding naar een ander gerechtshof ter verdere behandeling en beslissing.

3. BEOORDELING VAN HET MIDDEL VAN CASSATIE

3.1. In cassatie kan van het volgende worden uitgegaan:

3.1.1. Belanghebbende, die hier te lande woonachtig is, was in het onderhavige jaar (1990) in dienstbetrekking werkzaam als kapitein van schepen voor internationaal vervoer van goederen over zee. Zijn werkgever was gevestigd in Zwitserland. De schepen voeren onder de vlag van Curacao. Belanghebbende heeft in dit jaar gedurende de perioden van 23 januari tot en met 29 mei en van 15 juli tot en met 21 december buiten Nederland gevaren. De overige dagen verbleef hij in Nederland.

3.1.2. Tevens werd voor rekening en risico van belanghebbende een taxibedrijf uitgeoefend onder de naam A. Deze onderneming was in het handelsregister ingeschreven op belanghebbendes woonadres. Als correspondentieadres was vermeld het adres van B te Q. Deze trad op als gevolmachtigde voor belanghebbende en voerde het dagelijkse beheer over de onderneming. De bedrijfsactiviteiten bestonden uit het exploiteren van een taxi met behulp

van één of twee in dienstbetrekking werkzame chauffeurs. In zijn aangifte voor de inkomstenbelastingpremie volksverzekeringen over het onderhavige jaar heeft belanghebbende de opbrengsten uit het taxibedrijf aangemerkt als winst uit onderneming.

3.1.3. In de aanslag is een bedrag van f 9.309,-- aan premie volksverzekeringen begrepen.

3.1.4. Het Hof heeft overwogen dat het geschil zich toespitst op de vraag of de beperking van de kring van verzekerden voor de volksverzekeringen, die is aangebracht bij artikel 10 van het Besluit uitbreiding en beperking kring volksverzekerden 1989 (tekst 1990; hierna: het BUB 1989) - in welk artikel is bepaald dat de ingezetene die uitsluitend buiten Nederland arbeid verricht, niet is verzekerd ingevolge de volksverzekeringen - op belanghebbende van toepassing is.

3.2. Het Hof heeft geoordeeld dat belanghebbende niet valt onder de hiervóór in 3.1.4 bedoelde beperking. Het Hof heeft daartoe overwogen: dat het door belanghebbende voor eigen rekening en risico drijven van A dient te worden aangemerkt als het door hem verrichten van arbeid; dat voor het exploiteren van een taxi met één of twee in dienstbetrekking werkzame chauffeurs immers, naar moet worden aangenomen, enige arbeid noodzakelijk is, welke arbeid in casu onder meer zal bestaan uit het instrueren van dan wel verantwoording laten afleggen door de gevolmachtigde B; dat daarbij geldt dat genoemde B zijn handelingen in het kader van de bedrijfsvoering, bestaande uit het gehele dagelijkse beheer, heeft verricht als vertegenwoordiger van belanghebbende, zodat die handelingen aan belanghebbende moeten worden toegerekend; dat belanghebbendes stelling dat hij zelf slechts werkzaamheden in het kader van de bedrijfsvoering heeft verricht vanaf de schepen waarop hij voer, hem niet kan baten. In deze overwegingen ligt besloten het oordeel dat belanghebbende in het onderhavige jaar reeds hierom niet uitsluitend buiten Nederland arbeid heeft verricht, omdat de hier te lande door de gevolmachtigde B ten behoeve van belanghebbendes onderneming verrichte arbeid aan hem moet worden toegerekend. Tegen dit oordeel keert zich het primaire onderdeel van het middel.

3.3. Het middel treft doel. Op de gronden, vermeld in de conclusie van het Openbaar Ministerie onder 9.1 tot en met 9.8, is het Hof bij het bestreden oordeel ten onrechte ervan uitgegaan dat ingeval hier te lande een onderneming wordt gedreven, zonder dat daarbij is komen vast te staan dat de ingezetene voor wiens rekening en risico die onderneming wordt gedreven, zelf hier te lande daadwerkelijk werkzaamheden ten behoeve van die onderneming heeft verricht, reeds geen sprake is van het uitsluitend in het buitenland verrichten van arbeid in de zin van artikel 10, lid 1, van het BUB 1989. 's Hof's uitspraak kan mitsdien niet in stand blijven. De Hoge Raad kan zelf de zaak afdoen. De Inspecteur heeft niet zodanige concrete werkzaamheden, door belanghebbende zelf hier te lande verricht, gesteld, waaruit kan worden afgeleid dat deze werkzaamheden normaal vermogensbeheer te boven gaan. Het subsidiaire onderdeel van het middel behoeft geen behandeling.

4. PROCESKOSTEN

De Hoge Raad acht termen aanwezig om ten aanzien van de proceskosten die belanghebbende in verband met de behandeling van het geding in cassatie en van het geding voor het Hof voor de onderhavige zaak en de daarmee samenhangende zaak onder nummer 32004 redelijkerwijs heeft moeten maken, te beslissen als hierna zal worden vermeld.

5. BESLISSING

De Hoge Raad: vernietigt de uitspraak van het Hof, alsmede de uitspraak van de Inspecteur; vermindert de aanslag tot een aanslag naar een belastbaar inkomen van f 72.653,-- en een premie-inkomen van nihil; gelast dat door de Staatssecretaris van Financiën aan belanghebbende wordt vergoed het door deze ter zake van de behandeling van het beroep in cassatie verschuldigd geworden griffierecht ten bedrage van f 300,--, alsmede het bij het Hof gestorte griffierecht ter zake van de behandeling van de zaak voor het Hof ten bedrage van f 75,--, derhalve in totaal f 375,--; veroordeelt de Staatssecretaris van Financiën in de kosten van de gedingen in cassatie aan de zijde van belanghebbende, vastgesteld op f 1.420,-- voor beroepsmatig verleende rechtsbijstand; veroordeelt de Inspecteur in de kosten van de gedingen voor het Hof aan de zijde van belanghebbende, vastgesteld op f 1.420,-- voor beroepsmatig verleende rechtsbijstand, en wijst aan de Staat als de rechtspersoon die de bij het Hof gemaakte kosten moet vergoeden.

Dit arrest is op 17 december 1997 vastgesteld door de vice-president R.J.J. Jansen, en de raadsheren Bellaart, Van der Putt-Lauwers, Meij en Van Vliet, in tegenwoordigheid van de waarnemend griffier Van Hooff, op die datum in het openbaar uitgesproken.

17 december 1997